

ROK DWUDZIESTY DRUGI

ZESZYT TRZECI

RUCH PRAWNICZY
EKONOMICZNY
i SOCJOLOGICZNY

ORGAN
UNIwersytetu IM. A. MICKIEWICZA
I WYŻSZEJ SZKOŁY EKONOMICZNEJ
W POZNANIU

KWARTAŁ TRZECI

WARSZAWA — POZNAŃ 1960
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Redaktorzy

Alfred Ohanowicz (Redaktor naczelny i redaktor działu prawniczego),
Stanisław Smoliński (Zast. redaktora naczelnego i redaktor działu ekonomicznego),
Stanisław Kowalski (Zast. redaktora naczelnego i redaktor działu socjologicznego),
Adam Łopatka (Sekretarz redakcji), Stanisław Borowski (Zast. sekretarza redakcji)

Członkowie

Włodzimierz Berutowicz, Wiktor Jaśkiewicz, Alfons Kłafkowski, Seweryn Kruszczyński,
Władysław Markiewicz, Tadeusz Molenda, Tadeusz Szczurkiewicz,
Stanisław Waszak, Zbigniew Zakrzewski, Marian Zimmermann

Adres Redakcji

Poznań, ul. Czerwonej Armii 90, Coll. Iuridicum UAM
pokój 87, tel. 546—60

Copyright by

Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Warszawa 1960

PRINTED IN POLAND

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU

Zamówienie nr 518 9. — Nakład 530 egz. — Ark. wyd. 22.25. — Ark. druk. 20.
Papier ilustracyjny kl. V 70 g. 70x100 cm. — Oddano do składania 21 VII 1960 r.
Podpisano do druku 24 IX 1960 r. — Druk ukończono we wrześniu 1960 r. — L-7
Cena zł 30,—

DRUKARNIA UNIW. im. A. MICKIEWICZA — POZNAŃ. UL. FREDRY 10

SPIS TREŚCI

I. ARTYKUŁY

- Prof. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Janusz Deresiewicz, *Lenin jako badacz stosunków społeczno-gospodarczych*. 1
- Adiunkt Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Adam Łopatka, *Państwo socjalistyczne a związki zawodowe (Koncepcja leninowska)*. 15
- Doc. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Wiktor Jaśkiewicz, *Rozwój radzieckiego prawa pracy w świetle leninowskiego programu reform socjalnych*. 57
- Prof. Uniwersytetu Warszawskiego, dr Jerzy Lubowicki, *Opodatkowanie wynagrodzeń w ustroju socjalistycznym*. 73
- St. asystent Uniwersytetu Warszawskiego, dr Andrzej Skowroński, *Sposób utworzenia strefy bezatomowej w Europie w świetle planu Rapackiego*. 85
- Adiunkt Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, dr Jerzy Dietl, *Tendencje rozwojowe rynku produktów rolnych w długim okresie czasu*. 97
- Doc. Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, dr Ludwik Jan-kowiak, *Handel zagraniczny Wschód—Zachód*. 131
- Doc. Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, dr Janusz Wierzbicki, *Spór o podatek od wynagrodzeń*. 157
- Kustosz Biblioteki Głównej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, mgr Maria A. Jarochowska, *Proces urbanizacji w województwie zielonogórskim*. 173
- Prof. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Stanisław Kowalski, *Kolektyw makarenkowski a grupa społeczna*. 193

II. PRZEGLĄD PIŚMIENICTWA

- S. Garlicki, *Odpowiedzialność cywilna za nieszczęśliwe wypadki*, Warszawa 1959, Wyd. Prawnicze, ss. 280 (rec. Alfred Oha-nowicz 213
- K. K. Jaiczkow, *Dogovor żeleznodorożnoj pieriewozki gruzow po sowietskemu prawu*, Moskwa 1958, Izdat. AN SSSR, ss. 288 (rec. Władysław Górski). 219

IV

Spis treści

C. A. Colliard, <i>Libertés publiques</i> , Paryż 1959, Dalloz, ss. 534 (rec. Dionizy Wojtkowiak)	223
O. Lange, <i>Ekonomia polityczna</i> , t. I: <i>Zagadnienia ogólne</i> , Warszawa 1959, PWN, ss. 308 (rec. Edward Taylor)	226
G. Myrdal, <i>Une économie internationale</i> , Paryż 1958, Presses Universitaires de France, ss. 506 (rec. Zygmunt Kowalczyk)	235
J. A. Estey, <i>Cykle koniunkturalne</i> , Warszawa 1959, PWG, ss. 415 (rec. Jarosław Koczorowski)	237
S. Eckardt, <i>Die Betriebsanalyse im Volkseigenen Einzelhandel</i> , Berlin 1958, Verlag Die Wirtschaft, ss. 207 (rec. Stanisław Wierzchosławski)	242
A. G. Zwieriew, <i>Chozjajstwiennoje razwittije i finansy w siemiletkie</i> , 1959, Gosifinizdat, ss. 98 (rec. Janusz Szpunar)	247
L. E. Davin, L. Degeer, J. Paelinck, <i>Problème de croissance dynamique économique de la Région Liegeoise</i> , Liège 1959, Le Grand Liège, ss. 358 (rec. Maria A. Jarochowska)	251
<i>Przestępstwo młodzieży w socjologicznej i psychologicznej literaturze Polski Ludowej</i> (Bolesław Maroszek)	254
H. A. Bloch, A. Niederhoffer, <i>The Gang. A Study in Adolescent Behavior</i> , Nowy Jork 1958, Philosophical Library, ss. XV, 231 (rec. Stanisław Kowalski)	266
P. Winch, <i>The Idea of a Social Science and its Relation to Philosophy</i> , Londyn 1958, Routledge i Kegan Paul, ss. VI, 143 (rec. Zbigniew A. Żechowski)	269
L. P. Thorpe, M. Schmuller, <i>Personality. An Interdisciplinary Approach</i> , Toronto—Nowy Jork—Londyn 1958, D. van Nostrand Company, Inc., ss. 368 (rec. Zbigniew Tyszką)	272
Cz. Czapów, <i>Czy Johnny stanie się gangsterem</i> , Warszawa 1959, Wiedza Powszechna, ss. 189 (rec. Zbigniew Tyszką)	273
T. Morris, <i>The Criminal Area. A Study in Social Ecology</i> , Londyn 1957, Routledge i Kegan Paul, ss. 202 (rec. Bolesław Maroszek)	275

III. PRZEGLĄD ORZECZNICTWA

<i>Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego</i> (zebrał Witold Świącicki)	279
--	-----

IV. SPRAWOZDANIA I KOMUNIKATY

<i>Badania socjologiczne nad pozycją społeczną nauczycieli szkół podstawowych w Polsce</i> (Jan Woskowski)	295
<i>Konferencja teoretyczna służby więziennej w Poznaniu</i> (Leon Tyszkiewicz)	297
<i>Sprawozdanie z działalności Poznańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego: kwiecień 1959 — kwiecień 1960</i> (Zenobia Knakiewicz)	299

<i>Rozprawa doktorska zast. prof. mgra Zygmunta Szymczaka (Julian Popiel)</i>	302
<i>Rozprawa doktorska zast. prof. mgra Józefa Rutkowskiego (Emilia Denek)</i>	305
<i>Wystawa „15 lat Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu w służbie nauki, regionu i środowiska” (Stanisław Kubiak)</i>	306
<i>Kontakty naukowe WSE w Poznaniu z zagranicą (E. D., R. G., L. P., J. B.)</i>	303

CONTENTS

I. ARTICLES

dr Janusz Deresiewicz, Professor of the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Lenin — Inquirer of Social and Economical Relations.</i>	1
dr Adam Łopatka, Adjunct of the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>The Socialistic State and Trade Unions (the Conception of Lenin)</i>	15
dr Wiktor Jaśkiewicz, Docent of the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>The Development of the Law of Employment in USSR in the Light of Lenin's Programme of Social Reforms.</i>	57
dr Jerzy Lubowicki, Professor of the University in Warsaw, <i>Income-Taxation (Wages) in the Socialistic System</i>	73
dr Andrzej Skowroński, Senior Assistant of the University in Warsaw, <i>The Way of Creating in Europe a Free-Atom Zone in the Light of Rapacki's Plan.</i>	85
dr Jerzy Dietl, Adjunct of the School of Economics in Poznań, <i>Development Trends of Agricultural Products Market in the Long Run.</i>	97
dr Ludwik Jankowiak, Docent of the School of Economics in Poznań, <i>The International Trade East—West</i>	131
dr Janusz Wierzbicki, Docent of the School of Economics in Poznań, <i>The Dispute about Income-Taxation (Wages)</i>	157
mgr Maria A. Jarochowska, Librarian of the Central Library of the School of Economics in Poznań, <i>The Process of Building Towns in the Province of Zielona Góra</i>	173
dr Stanisław Kowalski, Professor of the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>The Collective of Makarenko and the Social Group.</i>	193
II. SURVEY OF LITTERATURE	213
III. SURVEY OF DECISIONS	279
IV. NOTES AND COMMUNICATIONS	295

СОДЕРЖАНИЕ

I. СТАТЬИ

Проф. Университета им. А. Мицкевича в Познани д-р Януш Дересевич, <i>Ленин как исследователь общественно-хозяйственных отношений</i>	1
Адъюнкт Университета им. А. Мицкевича в Познани д-р Адам Лопатка, <i>Социалистическое государство и профессиональные союзы (Ленинская концепция)</i>	15
Доцент Университета им. А. Мицкевича в Познани д-р Виктор Яскевич, <i>Развитие советского трудового права в освещении ленинской программы социальных реформ</i>	57
Проф. Варшавского Университета д-р Ежи Любовицки, <i>Налогообложение вознаграждений в социалистическом строе</i>	73
Ст. ассистент Варшавского Университета д-р Анджей Сквороньски, <i>Способ образования безатомной полосы в Европе в освещении плана Рапацкого</i>	85
Адъюнкт Высшей Экономической Школы в Познани д-р Ежи Дитль, <i>Направления в развитии рынка сельскохозяйственных продуктов в течение длительных периодов времени</i>	97
Доцент Высшей Экономической Школы в Познани д-р Людвик Янковяк, <i>Заграничная торговля Восток—Запад</i>	131
Проф. Университета им. А. Мицкевича в Познани д-р Стани-Вежбицки, <i>Спор о налоге от вознаграждений</i>	157
Хранитель Главной Библиотеки Высшей Экономической Школы в Познани мгр Марья А. Яроховска, <i>Процесс урбанизации в Зелёно-Гурском воеводстве</i>	173
Проф. Университета им. А. Мицкевича в Познани д-р Станислав Ковальски, <i>Коллектив Макаренки и общественная группа</i>	193
II. ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ	213
III. ОБЗОР СУДЕБНОЙ ПРАКТИКИ	279
IV. ОТЧЁТЫ И СООБЩЕНИЯ	295